

BügelHajema

Plek voor ideeën

Ecologische inventarisatie De Dellen 41-43 Surhuisterveen

Opdrachtgever: DuurzaamWonen.nl

projectnummer: 005.38.09.32.00

Aan: dhr. B. van der Beek

Van: dhr. B. Omon

Onderwerp: Notitie ecologische quickscan inventarisatie De Dellen 41-43, Surhuisterveen

Datum: 10-11-2016

Wet- en regelgeving

Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet (Ffw), de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 1 november 2016 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs.

Per 1 januari 2017 treedt de nieuwe Wet natuurbescherming in werking. De wetswijziging kan met name consequenties hebben voor de soortbescherming. Indien op het moment van inwerkingtreding van de nieuwe wet het bestemmingsplan niet is vastgesteld, is het nodig om te toetsen aan de Wnb en de daaruit voortvloeiende Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017. De conclusies van het voorliggende onderzoek zijn daarom zowel aan de huidige wetgeving als aan de nieuwe Wnb getoetst.

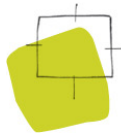
Figuur 1. Impressie plangebied, linksboven: woning De Dellen 41, rechtsboven en onder: woning en loodsen De Dellen 43 (1 november 2016)

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Balthasar Bekkerwei 76, 8914 BE Leeuwarden T 058 215 25 15

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Plangebied

Het plangebied bestaat uit de erven van De Dellen 41 en 43, gelegen in het stedelijk gebied van Surhuisterveen. Op het adres De Dellen 41 staat een vervallen leegstaande woning met bakstenen muren en een pannendak. Op het adres De Dellen 43 zijn een geschakelde woning en schuur en twee vrijstaande bedrijfsloodsen aanwezig. De woning heeft bakstenen muren en een pannendak met twee dakkapellen. Ook de aangrenzende schuur heeft bakstenen muren en een pannendak. De woning en schuur staan leeg en zijn enigszins in verval. De ene vrijstaande loods heeft bakstenen muren en een zadeldak met bitumen dakbedekking, terwijl de andere loods volledig is opgetrokken uit golfplaten.

Het erf van De Dellen 43 is grotendeels verhard met bestrating en asfalt, waarbij een klein deel van het terrein in gebruik is als parkeerplaats. Op beide adressen is opgaande beplanting aanwezig in de vorm van vrijstaande bomen, hagen, struwelen en jong bos.

De plannen bestaan uit de sloop van de bebouwing, het verwijderen van verharding en opgaande beplanting en het vergraven van de grond ten behoeve van de nieuwbouw van 17 woningen. De te bouwen woningen zullen bestaan uit tien twee-onder-een-kapwoningen, en twee woonblokken met respectievelijk drie en vier woningen.

Onderzoek

Soortbescherming

FLORA- EN FAUNAWET

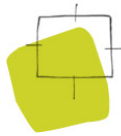
Achter de Ffw staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. Beschermde soorten worden opgesomd in de 'lijsten beschermde inheemse planten- en diersoorten'. De Algemene Maatregel van Bestuur ex artikel 75 van de Ffw van 23 februari 2005, kent een driedeling voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten, hierna te noemen: licht beschermd, middelzwaar beschermd en streng beschermd. De inheemse vogelsoorten hebben een afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime.

INVENTARISATIE

Ten aanzien van de aanwezigheid van beschermde soorten is, naast het afgelegde veldbezoek, via Quickscanhulp.nl¹ (© NDFF - quickscanhulp.nl 31-10-2016 09:12:10) soortinformatie uit de Nationale Databank Flora en Fauna² opgevraagd. Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen

¹ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

van diverse streng beschermde planten- en diersoorten bekend. Op basis van de terreinomstandigheden in en direct rond het plangebied kan gesteld worden dat het plangebied een beperkte natuurwaarde kent.

In het plangebied zijn allerlei plantensoorten van ruigtes, struwelen en jong bos aangetroffen, waaronder boswilg, es, gewone braam, hopklaver, late guldenroede, rood zwenkgras en zwarte els. De waargenomen plantensoorten duiden op matig voedselrijke tot voedselrijke omstandigheden. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen; deze zijn gezien de inrichting en het gebruik ook niet binnen het plangebied te verwachten.

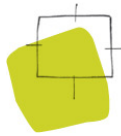
De aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kan niet worden uitgesloten in de vervallen woning van De Dellen 41 en in de woning en de uit stenen opgetrokken loods van De Dellen 43. In deze gebouwen zijn geschikte invliegopeningen voor vleermuizen aanwezig bij (kapotte) dakpannen, overhangende gevelpannen, ruimte onder het daklood, etc. De uit golfplaten opgetrokken loods is door de bouwstijl en gebruikte materialen ongeschikt als vleermuisverblijfplaats. In de bomen binnen het plangebied zijn geen voor vleermuizen bewoonbare holtes of loszittende schors aangetroffen, zodat verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

Het plangebied vormt geschikt biotoop voor foeragerende vleermuizen. Te verwachten zijn soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger, die ook uit de omgeving van het plangebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl). Het plangebied vormt door het ontbreken van lineaire structuren als lanen en houtsingels geen essentieel onderdeel van een belangrijke vliegroute van vleermuizen.

Op het erf van De Dellen 43 is op één plaats een uitwerpsel van steenmarter gevonden. Andere sporen die duiden op de aanwezigheid van deze middelzwaar beschermde soort zijn niet waargenomen. De woning van De Dellen 41 en de twee loodsen van De Dellen 43 zijn niet toegankelijk voor steenmarter vanwege het ontbreken van voor steenmarter geschikte openingen. Dit geldt echter niet voor de woning van De Dellen 43, waar verschillende openingen aanwezig zijn waardoor steenmarters het gebouw kunnen betreden. Een verblijfplaats van steenmarter kan daardoor niet uitgesloten worden in deze woning.

Andere zwaarder beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet uit de directe omgeving van plangebied bekend (Quickscanhulp.nl) en ook niet te verwachten door het ontbreken van geschikt biotoop. Wel kunnen in het plangebied algemene licht beschermde grondgebonden zoogdiersoorten voorkomen, zoals huismuis, huisspitsmuis, bosmuis, rosse woelmuis en egel.

De woning van De Dellen 41 en de schuur van De Dellen 43 zijn bedekt met afgeplatte dakpannen (gegolfde en platte Friese), die vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten als huismus en gierzwaluw onvoldoende ruimte bieden om te broeden. De woning van De Dellen 43 is echter bedekt met holle dakpannen. Hier kunnen nestplaatsen van huismus en gierzwaluw niet uitgesloten worden. Huismussen zijn tijdens het veldbezoek in een haag aan de oostrand van het plangebied is aangetroffen. De twee loodsen van De Dellen 43 zijn door de gebruikte bouwmaterialen (golfplaten en bitumen dakbedekking) ongeschikt voor jaarrond beschermde vogelsoorten.

Een met klimop begroeide boom ten zuidwesten van de uit golfplaten opgetrokken loods kan 's winters dienen als vaste rust- en verblijfplaats voor huismus, die graag in altijdgroene struiken en klimplanten overnacht (RVO 2014³).

Voor andere broedvogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zoals ransuil en sperwer vormt het plangebied hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied.

In de bebouwing en opgaande beplanting in en rond het plangebied kunnen algemene vogels als merel, spreeuw, tjiftjaf, vink, winterkoning en zwartkop tot broeden komen.

In het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig, zodat voortplanting van amfibieën en vissen uitgesloten is. Wel kan het plangebied onderdeel vormen van het landbiotoop van enkele algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Zwaarders beschermde amfibieën stellen hogere eisen aan het leefgebied en zijn niet bekend uit de omgeving van het plangebied. Deze soorten worden door het ontbreken van geschikt leefgebied ook niet verwacht.

Beschermde soorten uit de overige soortgroepen (reptielen en ongewervelden) worden door het ontbreken van geschikt biotoop niet verwacht in het plangebied.

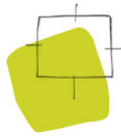
TOETSING

Voor het realiseren van de plannen wordt de bebouwing gesloopt. Hiermee gaan mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren (artikel 11 Ffw). Bij onzorgvuldig handelen kunnen door de verbouwing tevens enkele exemplaren worden verstoord of gedood (artikel 9 Ffw). Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn op basis van de Ffw jaarrond streng beschermd, ook als deze tijdelijk niet in gebruik zijn. Om vast te stellen of daadwerkelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn, is in het daarvoor geschikte seizoen aanvullend veldonderzoek nodig. Op basis van dergelijk onderzoek wordt vastgesteld of het aanvragen van een ontheffing nodig is.

Het plangebied wordt door de gedeeltelijke kap van opgaande beplanting minder geschikt voor foeragerende vleermuizen. Het plangebied zal echter niet volledig ongeschikt worden voor foeragerende vleermuizen. Bovendien is grenzend aan het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen worden dan ook niet verwacht.

Er is nog onvoldoende beeld ontstaan van het voorkomen van steenmarter binnen het plangebied. Een verblijfplaats kan niet worden uitgesloten in de woning van De Dellen 43. Nader onderzoek is nodig om een verblijfplaats van deze zwaarders beschermde soort aan te tonen dan wel uit te sluiten. Op basis van het nader onderzoek kan bepaald worden of naar aanleiding van de plannen negatieve effecten op steenmarter te verwachten zijn.

³ Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014) Soortenstandaard huismus *Passer domesticus*, versie 2.0. RVO-S18-402/BF16681

Jaarrond beschermde vaste nest- en verblijfplaatsen van huismus en gierzwaluw kunnen niet worden uitgesloten in het plangebied. Daarom is nader onderzoek noodzakelijk om de aanwezigheid van nest- en verblijfplaatsen van deze soorten aan te tonen dan wel uit te sluiten. Dit onderzoek bestaat voor huismus uit twee veldbezoeken in de periode 1 april - 15 mei³, terwijl voor gierzwaluw drie bezoeken in de periode juni - half juli nodig zijn⁴. Aan de hand van dit onderzoek kan worden bepaald of het nemen van vervolgstappen noodzakelijk is.

Ten aanzien van de overige broedvogels dient bij de planning en uitvoering van werkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen (artikel 11 Ffw). De werkzaamheden dienen voor deze soorten buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Ffw. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van enkele licht beschermde amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en/of vernietigd (artikel 9 Ffw). Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood (artikel 11 Ffw). Licht beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Ffw.

Gebiedsbescherming

Voor het plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Nbw 1998 en de provinciale structuurvisie en verordening.

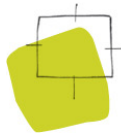
NATUURBESCHERMINGSWET 1998

In de Nbw 1998 is de bescherming van specifieke (natuur)gebieden geregeld. In de Nbw 1998 zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. Onder de Nbw 1998 worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. Activiteiten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergoedingsplichtig. Relevant daarbij is dat de Nbw 1998 een externe werking kent.

ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

De EHS (tegenwoordig Natuurnetwerk Nederland genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het nationale natuurbeleid. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale EHS is

⁴ Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014) Soortenstandaard gierzwaluw *Apus apus*, versie 2.0. RVO-S17-402/BF16681

voor de provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN DE EHS

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de EHS-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied, waaronder weidevogelparels en weidevogelkansgebieden.

INVENTARISATIE

Het plangebied is geen onderdeel van een beschermd gebied in het kader van de Nbw 1998 en de gronden zijn niet aangewezen als EHS of natuur buiten de EHS. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft de Bakkeveense Duinen op ruim 12 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Het meest nabijgelegen gebied aangewezen als EHS ligt op circa 4 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten de EHS' ligt op ruim 1,5 kilometer ten westen van het plangebied, terwijl het dichtstbijzijnde weidevogelkansgebied op ruim 3 kilometer ten noorden van het plangebied ligt.

TOETSING

Gezien de terreinomstandigheden, de ligging van het projectgebied (ten opzichte van beschermde gebieden) en de aard van de ontwikkeling worden met betrekking tot het voorgenomen plan op voorhand geen negatieve effecten op beschermde (natuur)gebieden verwacht. Het plan heeft in het kader van de Nbw 1998 geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Het plan is daarnaast niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

HUIDIGE WETGEVING

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat er een noodzaak bestaat voor het uitvoeren van aanvullend onderzoek om te bepalen of er verblijfplaatsen van gierzwaluw, huismus, steenmarter en/of vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn. Dit onderzoek is nodig aangezien nog onvoldoende beeld is verkregen of er voor het plan een ontheffing van de Ffw noodzakelijk is en of deze in voorkomend geval verkregen kan worden.

In het kader van de Ffw dient bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden verder rekening te worden gehouden met nestelende vogels. Verstoring van broedgevallen (in gebruik zijnde nesten) van vogels dient te worden voorkomen.

Uit de ecologische inventarisatie is verder naar voren gekomen dat een Voortoets in het kader van de Nbw 1998 of een analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet noodzakelijk is. Het aanvragen van een vergunning op grond van de Nbw 1998 is op voorhand niet nodig

Ideeën voor een plek

voor de beoogde activiteiten. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.

WET NATUURBESCHERMING

In het kader van de invoering van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 zijn de conclusies ook getoetst aan de Wnb en de conceptverordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017. De conclusies van het voorliggende ecologisch onderzoek blijven ook onder de nieuwe Wnb van kracht, mits geen wijzigingen meer worden aangebracht aan de provinciale verordening. Ook op basis van de Wnb is nader onderzoek naar de soorten gierzwaluw, huismus, steenmarter en vleermuizen nodig.